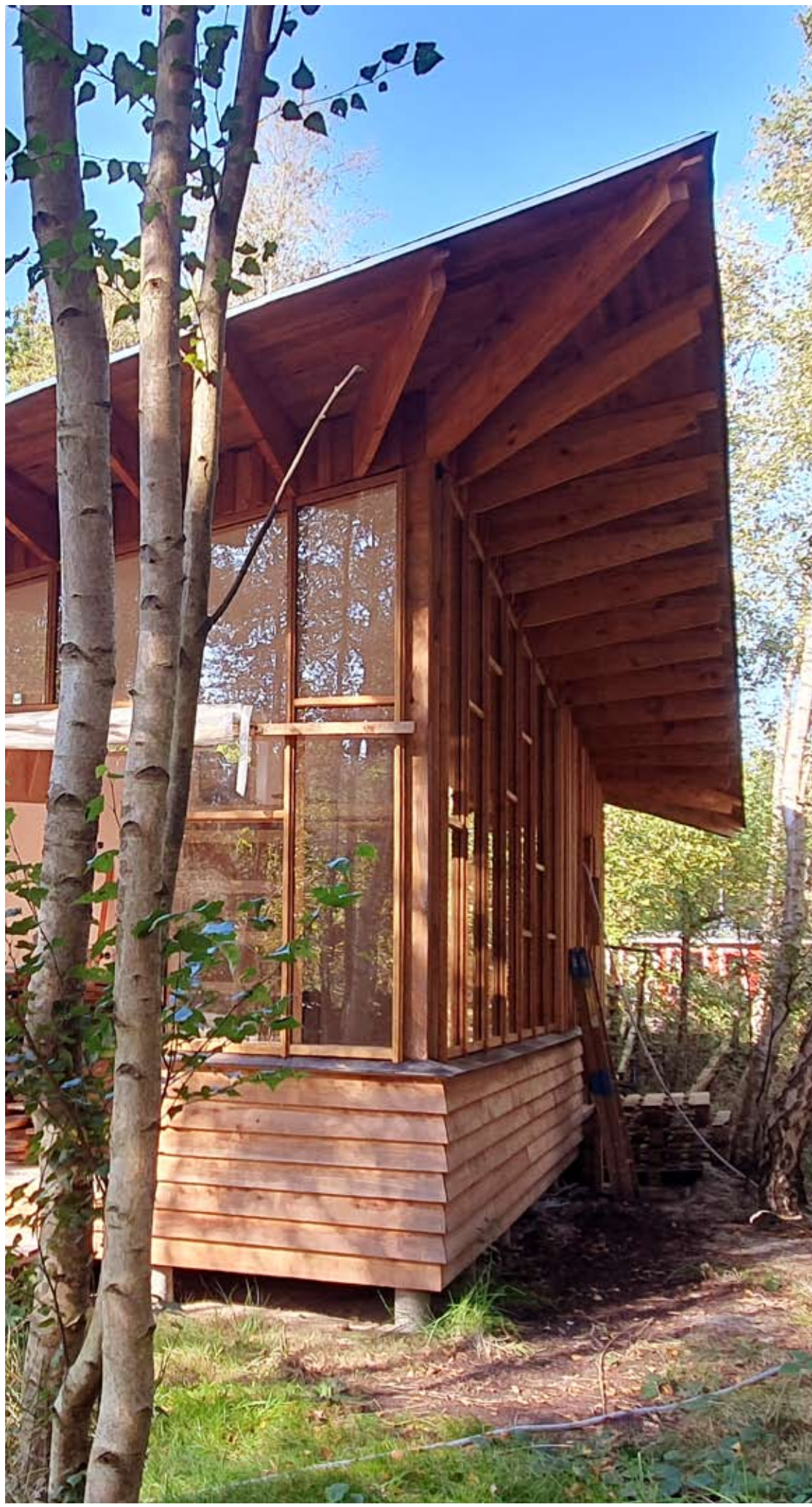

LØB medlemsblad februar 2025

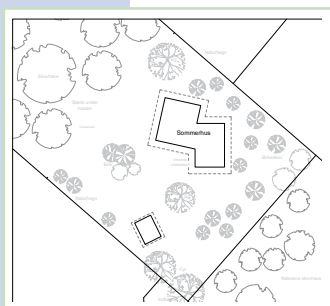
Medlemsblad for Landsforeningen Økologisk Byggeri

Runes sommerhus under opførelse

Artikel af:
Caspar Sluyterman van Langeweyde.
Fotos er fra turens deltagere.

På besøg hos Rune

Sidste step på rejsen! Det første, man mødes af, er høje træer. Lidt udenfor Gedesby står Rune Arleths sommerhus tæt omfavnet af træer. Det er tydeligt at samspillet med naturen har høj prioritet. Rune er arkitekt og bygger det meste selv.

Arkitektur og materialer

Grundformen består af to forskudte rektangler, som set i plan støder ind i hinanden i en lidt skæv, men på ingen måde tilfældig vinkel.

Hvert af de to rektangler har et hyperbeltaag. En hyperbel opstår, når man 'vrider' fire lige linjer i et fladt tag, så taget langsomt ændrer retning på tværs af hele fladen. Diagonalt skaber det hyperbelformen som sjovt nok er en dobbeltkrum form lavet af lige linjer.

Foto: Herover ses husets østlige del, som er elegant sammenføjet under vinduesrækken med husets vestlige del.
Foto herunder: Husets vestlige del.

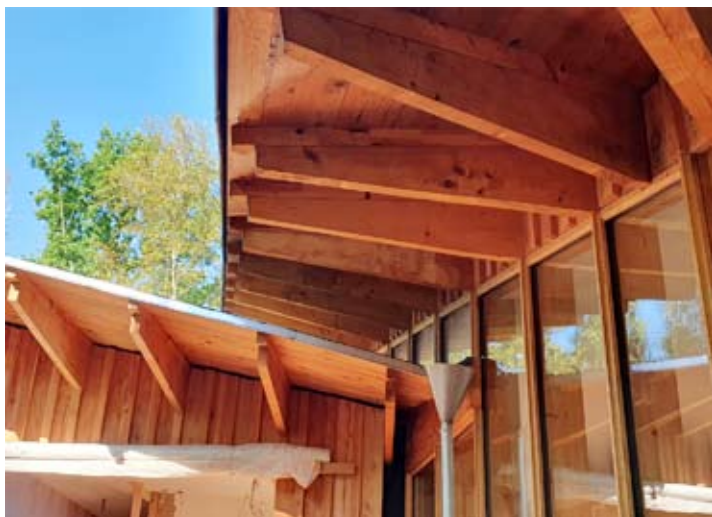

Foto: Tagrende under vinduesbånd og nedløbsrør med tragt i samlingen.

Facaderne er alle meget forskellige. Stue og spisestue er åben med vinduer opdelt i en komposition af glasfelter, som er monteret direkte på konstruktionen. Værelserne i vest har samme type vinduer i mindre klynger, som gør at de her mere har karakter af vinduer i væggen.

Mellem tagene på de to bygningskroppe løber et vinduesbånd, der fortsætter ned ad facaden i sydvest og ender i køkkenet med to oplukkelige fag. Grundplanen er forskudt for at danne nicher langs facaden og forskydning i rumhøjden inde i huset.

Taget har stort udhæng, med synlige spær som pga. tagets geometri "vrider" sig i skiftende vinkler. Tagspærerne afsluttes med en tilspidset form, hvor den øverste lægte fortsætter nogle centimeter, hvilket skaber en elegant gradvis udtrapning af endetræet. Det er tydeligt at samspillet mellem helhed og detalje er afstemt hele vejen igennem.

Rune fortæller, at den vertikale 1 på 2 beklædning på ydervæggene ville være for lang i forhold til menneskelig proportion, hvis den gik helt ned til jorden. Derfor afbrydes den af et bånd af liggende beklædning på den nederste del af facaderne.

En skillelinje af sort skifer markerer skellet mellem den horisontale og vertikale retning. Væggen er en enhed, men består af en jordforankrende horisontal del, en base, samt en vertikalt opadstigende del, som knytter an til tagets lette og luftige karakter.

3 fotos: Her ses, at hvor vinduerne ikke går ned til skifersålbænken bruges offerbrædt under vinduet.

Det fine samspil mellem den sorte skifer og den ubehandlede beklædning af lærk ville umiddelbart lede til også at benytte skifer som sålbænk under vinduerne placeret over beklædnings-skiftet. Men da ville skillelinje og sålbænke have konkurreret om opmærksomheden. Derfor er de højere liggende vinduer forsynet med et såkaldt offerbrædt i stedet for en skifersålbænk. Bemærk at åbningsvinduet lukker direkte mod trækonstruktionen som fungerer som vinduesramme.

Foto: NB punktfundamenter i beton.

NB!

- Vinduer er monteret direkte på trækonstruktionen med distanceprofil og udvendigt afsluttet med påskruede egetræsprofiler. Åbningsvinduer lukker direkte mod trækonstruktionen, som udgør vinduesrammen.
- Loftet er ler-pudsede tag-rør, som Rune har stiftet fast enkeltvis med 8 mm stifter for at placere dem præcist på det dobbeltkrumme tag.
- Terrassen på sydøst-siden af huset skal bygges så den er hævet over terræn og spejler tagudhængets svævende karakter. Fra stue og spisestue skal der være dobbelte terrassedøre mod syd.
- Huset er beklædt med sav-skåret lærk fra lokalt savværk. Der er lokalt moræneler i grovpudset, som er blandet op med skarpt sand og træfibre. Tagrør er ligeledes lokale.
- Tømmeret til hjørnestolperne er skåret op med motorsav af væltede fyrrestammer fra grunden.
- Rune har fundet gode genbrugsmaterialer. Blandt andet krydsfiner, tømmer, egetræ til vinduer. Egetømmer og planke til terrasse samt gulvet og limtræsbjælken mellem de to bygningskroppe.

Fundamentet kunne have været skruefundament, men som Rune bemærker: "De små punktfundamenter i beton har mere karakter af sten. Som et sindbillede er den rå stenkarakter bedre egnet til at være den nederste del af huset mod jorden end et drejefundament i galvaniseret stål med en mere forfinet udformning". Samtidig er der ikke fråset med betonen i de små fine runde støberørs-punktfundamenter. De rækker 1,2 m ned i underlaget og er støbt på 40x40 cm fliser. De små søjlestubbe over jorden deler med deres højde/bredde-proportioner det fint afstemte tung-let-forhold som også præger resten af bygningen.

Huset er opvarmet med jordvarme fra 200 m jordvarmeslange.

Fotos: Stuen udefra og indefra og udsnit, der viser vægens lerpudsopbygning.

Ved første øjekast virker værelsevinduerne frit placeret, ligesom også glasfelterne i øst og syd gør det. Strukturen giver en behagelig stemning at gå på opdagelse i. Ser man efter, hvilke spilleregler der bliver fulgt, bliver det interessant, for der ligger en tydelig balanceringsstanke bag kompositionen. For eksempel følger afstanden mellem værelsevinduerne og taget en rytmisk fordelingsnøgle, der både er funktionel og sikrer at hvert vindue ikke virker låst i et mønster. Læg også mærke til vindueskompositionens opstigende tung-let udvikling fra venstre mod højre.

Huset er bygget af materialer, der kan fordele og afgive fugt. Konstruktionerne er ventilerede udvendigt. Der er således ikke brugt dampspærre i vægge og loft, eller membran i gulvet.

Ydervægge

Opbygning indefra - ud: Lerpuds på tækkerør klammet på krydsfiner, 145 mm isoleret trækonstruktion, 25 mm Hulton asphalt-imprægneret træfiberplade, 25 mm afstandsliste i lærk og hhv. stående (1 på 2) og liggende (klink u/fals).

Skillevægge

Sorterede 23 mm tagbrædder vertikalt, 19 mm ru forskalling horisontalt på 70 mm trækonstruktion, isoleret med træfiberbatts, og forskalling og tagbrædder på den anden side igen.

Tag/loft

Opbygning indefra - ud: Lerpuds på tagrør stiftet på spredte 19 mm ru forskallingsbrædder, 245 mm spær træ, træfiberbatts mellem spær, 25 mm Hulton asphalt-imprægneret træfiberplade, 38 mm lægter/ventilations-spalte, 23mm tagbrædder, tolags bitumen (tagpap).

Gulv

Opbygning indefra - ud: 22 mm egetræsparket, 22 mm høvlet forskalling / gulvvarmeslange, 73 mm taglægter cc 0,4 m / træfiberbatts - (Her kan også trækkes returslanger). 195 mm spærtræ bjælkelag / træfiberbatts. Brædder skruet under spærtræ og 8 mm fibercementplader ilagt. Udvendig rem er dobbelt bjælke af to stk. 245 mm spærtræ.

Foto tv.: På badet og bryggerset har Rune selv lavet Terrazzo.

Foto: Stuen indefra med kik til indgangspartiet hvor øst- og vestdelen mødes.

